

Калиновий листочок

Леся Храплива-Щур

Послухайте, що сталося. Не колись, а таки цього року, і не десь далеко, а таки в нашому місті. Тут, при тихій та гарній вулиці стояв дім. Перед ним, на хіднику, росло дерево. Було струнке та таке високе, що заглядало своїм верховіттям аж у вікно на другому поверсі.

Прийшла осінь і з дерева посипалося жовте листя. А тоді, одного ранку, промаршувало вулицею багато, багато дітей. Всі мали на головах брунатні беретики, а кожне держало в руках маленький прапорець. Вгорі на прапорці була синя барва, внизу жовта.

Як побачила їх білочка, що сиділа в недалекому парку на розлоному плянаті, кинула недогризену шишку і метнулася чимдуж з гілки на гілку, з дерева на дерево, аж поки спинилася на вулиці під домом, що про нього ми вже говорили. Спинилася, перевела дух, бо таки добре задихалася, та спитала:

— Деревце, деревце, не бачило ти дітей, що проходили цією вулицею? їх було багато — багато, а на головах мали всі брунатні беретики і синьо-жовті прапорці в руках.

Дерево не вміло говорити, але розуміло всі мови всіх звірів. Та відповідати могло тільки розмахуючи своїми гілками. Ось і тепер замахало воно ними згори вниз, так як ми потакуємо головою.

Білка зразу зрозуміла та спитала затурбована:

— А хіба вони вже пройшли?

Дерево знов потакнуло.

— І пішли вже в домівку?

А дерево знов замахало гілками. Білка вже хотіла була схопитися з журби лапками за голівку, коли це надлетів їй добрий приятель-крук.

— Кра, крра! — привітав він, як звичай велить, дерево й білку. — Чи не бачили, не чували ви чого цікавого? Бо я облітав усі кіна, всі спортові грища та нічого такого не знайшов. Скучно так, ой скучно! — І крук позіхнув на весь дзюб.

— А звичайно, що діється щось цікаве! Тут близько за вікном, у пластовій домівці! Ось я зараз вискочу на деревце та погляну, що там чувати.

— Бачиш, ти мусиш аж на дерево дряпатися, а я вмію літати і без нічиєї помочі всюди сам залечу та про все сам розвідаю! — сказав крук, бо це йому велика нечесть, що

білка знала щось таке, чого він не знав.

Та білка обурилася:

— Коли сам знаєш, то мене не питай!

— І чого б тобі гніватися, білочко-посестро, та ще за раз зранку! — став потішати її крук. — Хіба ти не рада розказати мені, що там за вікном діється?

— Поглянь собі сам! — сказала білка.

Не було ради. Крук замахав крилами та сів на підвіконні на другому поверсі. Так задивився, аж голову зовсім на бік перекинув. Та таки не міг зрозуміти нічого з того, що там побачив.

— Бачу багато дітей, а всі вдягнені однаково. І старші якісь поміж ними. Тільки не можу ніяк збагнути, хто вони такі та чого тут зішлись?

Тоді вже білка не втерпіла та вистрибнула і собі на дерево, щоб поглянути. Дерево нахилило до неї свої вітки, щоб легше було їй стрибати. І білка, як лиш поглянула в вікно, миттю взялася передніми лапками за боки та стала повчати:

— Ну звичайно, це пластова новацтво! А старші поміж ними це їх сестрички та братчики. Ми з деревцем заглядаємо в це віконце кожного дня, коли тільки є сходи, то й знаємо. Правда, деревце?

Дерево знов захитало гіллям, аж листя з нього посипалося, а білка далі говорила крукові:

— Ти тільки тихенько сиди та слухай, що сестричка сьогодні їм казатиме!

Крук і так сидів тихенько та слухав так пильно, що знов перекинув голову зовсім набік. А тоді промовив:

— Оце я все розумію: вона каже їм, що давно-давно, трохи не пів сотні літ тому, проголосили в такому місті, що зветься Львів, а воно далеко-далеко звідсіля, що буде воля всій країні, що не буде більше ворогів... Тільки не дочув я, як звали цю країну.

— А я знаю: Україна! — завертілася білка. — Ми з деревцем чуємо цю назву на кожних сходах, то й знаємо. Правда, деревце?

Дерево замахало верховіттям так сильно, що білка мусіла добре схопитися всіми чотирма лапками та завертіти хвостиком, щоб не скотитися коміть головою вниз. А крук допитував далі:

— Коли ти вже так усе знаєш, то може поясниш мені, бо я таки не розумію: чого ці діти вдягнулися сьогодні так гарно, всі однаково, і прапорці держать в руках, і домівку прикрасили? Таж це все було так давно-давно, а ця країна так далеко-далеко...

— Так і видно, що ти нічого не знаєш! — розлютилася білка. — Таж батьки й діди цих дітей всі з України і самі ці діти українські новаци. То є їм з чого радіти в цей день, хоч ростуть вони і не на своїй землі...

Була б ще й далі говорила, та ось надійшов вулицею великий чорний кіт в гострокінчастій паперовій шапочці на голові.

— Доброго вам ра-а-анку! — зам'явкав, прижмурюючи свої зелені очі.

— Ого, саме в пору: перешкодив нам, коли розмова була найцікавіша! — закричав злобно крук. Та кіт мов цього не чув.

— Ви казали, що хтось тут радіє? А я теж радію, бо вчора був вечір Геловін, радість усім чорним кота-а-аам!

— зам'явкав протяжно.

— Стільки тобі й треба до радості! — накинулася на нього білка. — То лиш на жарти діти передягаються в цей вечір за котів та чарівниць, та ще нераз при цьому і

шкоди

накоять. А тут справа поважна!

— А ти бавишся і не в голові тобі, що там у домівці новаки вшановують таке велике свято! — додав собі крук.

— Та яке там свя-а-а-аато ?! спитав кіт небало, про тягаючись усім тілом.

— Українське свято, бо вони українці і з України, розумієш? — заговорила одним духом білка.

— То хай ідуть собі святкувати в свою Укра... — та навіть не успів кіт договорити, як крук упав на нього прямо з другого поверху та вхопив кігтями китицю його шапочки. Кіт скочив убік, але шапочка осталася в крукових кігтях і він люто подер її своїм міцним дзьобом.

— То такий ти гостинний? — приговорював, видирючи з шапочки все новий кусок паперу та пускаючи його з вітром. І білка не оставалася позаду:

— Коли ти, котюго, такий недобрий, то ми не любимо тебе! Правда, деревце?

Дерево зашуміло гіллям, немов підчас великого буревію. Кіт побачив це все, поклав вуха по собі та зам'явжав жалісливо:

— Пробачте, я так не дума-аав!

— Коли не думав, то й не базікай! — відрубала йому білка. — Чуєш, там у домівці співають, а ми з тобою тут воловодимося! І всі на струнко поставали! — додала, заглядаючи в вікно. — Видно, і нам так треба стати!

Білка присіла на задні лапки, передні приклала до боків, та так виструнчилася, що крук і собі поспробував це зробити на підвіконні. А кіт подумав, подумав, і собі випрямився в дугу та підійняв хвіст трубою. Звичайно, він, ледащо, краще стати не вмів!

А за вікном у домівці лунала пісня:

— Гей, у лузі червона калина похилилася, Чогось наша славна Україна зажурилася...

Ще не скінчили діти співати, а крук хотів зараз все знати:

— Білочко, а що це за червона калина, що про неї діти співали?

— Це такий кущ, що цвіте біло, а осінню вдягає червоні ягоди, ніби намисто. В Україні росте він усюди і українські діти дуже люблять його. Так вони і співають: калина похилилася, то це Україна зажурилася. А підійметься калина, то Україна стане вільна та щаслива. Бо ці діти того й живуть тут, що ворог лютий прогнав їх з України, з їх рідної землі.

Та враз щось затанцювало, закрутилося в повітрі, і згори, ніби аж з-під хмар впав на вулицю золотий листочок. Впав з розгону, мабуть і потовкся трохи, бо застогнав важко.

— Ти хто такий, листочку? — зіскочила до нього з де рева білка.

— Ти, мабуть, здалека летів, бо зовсім втомився! — додав крук.

— І плащик на тобі вітер геть пошарпа-а-аав! — за воркотів співчутливо кіт.

А листочок підійнявся із землі, обтер рясний піт зі свого чола. — Так, я дуже здалека! — промовив. — Аж з-за океану.

— Ов, навіть я не зумів би так далеко летіти! — закричав крук.

— Ходи до мене! — заходилася біля листочка білка.

— В мене в дуплі затишенько, відпочинеш собі!

— Або до мене, моя господиня дасть тобі молочка-а-аа!

— став ласитися біля нього кіт.

— Овва, а ти це молочко сам вип'єш! — крикнув крук.

Та листочок відповів:

— Спасибіг вам за ласку та за гостинність! Але коли хочете мені справді допомогти, скажіть, будь ласка, де тут живуть українські діти?

— Ох, чудово ти потрапив! — аж сплеснув крилами крук, — вони саме тут за вікном у домівці, зібралися всі на Листопадове Свято!

Коли листочок це почув, аж схопився на радощах за серце:

— Слава Богу! А не покінчили його ще?

Білка вискочила миттю знов на дерево, поглянула в вікно та гукнула вниз:

— Куди там! Що лиш відспівали пісню про червону калину. ..

Та тут листочок випрямився на весь ріст:

— Я саме й є листочок цієї червоної калини! — про мовив святочно.

— Червоної калини? — спитали в один голос білка, крук та кіт, бо не могли цього ніяк зрозуміти. —

— Так, я листок червоної калини, і я прилетів через море до українських дітей, щоб у день Першого Листопада пригадати їм їх землю та їх славне минуле...

Та білка не дала йому далі говорити:

— Не треба й пригадувати! Вони тебе не забули!

— їв пісні тебе величають! — додав крук.

— Ой, будуть раді вони тобі! — зам'явжав кіт. — Біжи швиденько, ось двері тут не зовсім зачинені!

— Дякую, дякую вам за добре слово! — розкланявся їм листочок та шугнув у двері домівки. А в домівці вчинився в цю хвилину великий крик:

— Сестричко, листочок прилетів!

— Калиновий! Такий, як на образку!

— Він певно з України!

— Слава, слава листочкові!

— Ой, я так хотів би бачити, що вони тепер там робля-ааать! — м'явкнув кіт на вулиці.

— Ага, що роблять? — зацокотіла білка. — Побралися за руки кругом листочка, та чуєш? — співають!

І справді, навіть кіт з вулиці чув як вони співали:

— Вітай, вітай, листочку, Що тут між нас прилинув, Листочку з України, З червоної калини...

Та враз білка скочила з гілки на підвіконня до крука:

— Круку, що тобі? Чого ти плачеш? — та стала обтирати своїм пушистим хвостиком

його рясні сльози. А кіт побачив, що непереливки, і таки якось видряпався вгору по ринві та собі став заходити біля крука:

— Хіба ми чим обидили тебеeee?

— Ні, ні, — схлипнув крук. — Я тільки того плачу, що всюди літаю, все бачу, а нігде не бачив, щоб які діти так любили свою далеку Батьківщину, як ці там за вікном!

Я плачу з радості, що є ще такі добрі діти на світі!

І справді, на такі сльози не могли знайти поради ні кіт, а навіть дерево, хоч воно розуміло всі мови всіх звірів.